

Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy

Státní závěrečná zkouška (magisterská) Pravoslavná dogmatika

Tematické okruhy:

1. Pravoslavné učení o spáse

Studijní literatura:

FLOROVSKY, Georgios. Pohled na stvoření v patristickém myšlení. *Orthodox revue: Časopis pro pravoslavnou teologii*. Praha: Orthodoxia, 1999/3. ISSN 1212-1592. (s. 96-123).

MEYENDORFF, John. *Byzantine theology: historical trends and doctrinal themes*. Reprinted from the revised second edition of 1983. New York: Fordham University Press, 1983. ISBN 0-8232-0967-9, (s. 138-149).

MEYENDORFF, John. Nový život v Kristu: spása v pravoslavné teologii. *Orthodox revue: Časopis pro pravoslavnou teologii*. Praha: Orthodoxia, 2001/4-5. ISSN 1212-1592. (s. 185-202).

MILKO, Pavel. Prvotní hřích v Athanasiově *De Incarnatione*. *Parrésia: revue pro východní křesťanství = a journal of eastern Christian studies*. Červený Kostelec: Pavel Mervart ve spolupráci s Orthodoxií a Ústavem východního křesťanství Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 2007-. *Pro Oriente - Dědictví křesťanského Východu*. ISSN 1802-8209. (s. 7-39).

POPOV, Ivan. Idea zbožštění v rané východní církvi. *Orthodox revue: Časopis pro pravoslavnou teologii*. Praha: Orthodoxia, 1997/1. ISSN 1212-1592. (s. 11-41).

ROMANIDES, John S. *The Ancestral Sin*. Zephyr Publishing, 2018. ISBN 978-0-9707303-1-2

2. Zlo a vášně. Dobro a ctnosti

Studijní literatura:

MANTZARIDIS, Georgios. "Křesťanská etika". In *Acta Facultatis Orthodoxae*

Universitatis Prešoviensis. Pravoslávny teologický zborník, 1997, č. XX/5/, s. 176-193. ISBN 80-88885-40-X.

MILKO, Pavel. Dogmatická a morální aktuálnost pravoslavného učení o vášních, NIPSIS 5/2008, ISSN 1337-0111, (s. 22-41).

ŽUPINA, Miroslav. Kresťanská etika a jej miesto v systematickej teológii. 1. vydanie. Prešov: Pravoslávna bohoslovecká fakulta, 2003. 112 s. (Séria Patristická knižnica; 4). ISBN 80-8068-237-2

3. Pozdněbyzantská theologie. Témata a postavy.

Studijní literatura:

PELIKAN, Jaroslav. The Christian tradition: a history of the development of doctrine. 2, The Spirit of eastern christendom (600-1700). Chicago: University of Chicago Press, c1974. ISBN 0-226-65372-2. (s. 146-298).

PRUŽINSKÝ, Štefan. Byzantská teológia I. História. 1. vydání. Prešov 1998. ISBN 80-88885-57-4. (s. 167-217).

PRUŽINSKÝ, Štefan. Byzantská teológia II. Doktrína. 1. vydání. Prešov 2004. 382 s. ISBN 80-8086-286-0.

4. Pravoslavné učení o Trojici. Pneumatologie.

Studijní literatura:

BOBRINSKOY, Boris. The mystery of the Trinity: trinitarian experience and vision in the biblical and patristic tradition. Crestwood: St. Vladimir's Seminary, 1999. ISBN 978-0-88141-859-0.

LOSSKY, Vladimir. Vycházení Ducha Svatého v pravoslavném učení o Trojici. Orthodox revue: Časopis pro pravoslavnou theologii. Praha: Orthodoxia, 1999/3. ISSN 1212-1592. S. 57-75. MEYENDORFF, John. Svatá Trojice v teologii sv. Řehoře Palamy. Orthodox revue: Časopis pro pravoslavnou theologii. Praha: Orthodoxia, 1999/3. ISSN 1212-1592. (s. 76-95).

MILKO, Pavel. 234. list sv. Basila Velikého. Parrésia: revue pro východní křesťanství = a journal of eastern Christian studies. Červený Kostelec: Pavel Mervart ve spolupráci s Orthodoxií a Ústavem východního křesťanství Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 2014/VIII-. Pro Oriente - Dědictví křesťanského Východu. ISSN 1802-8209. (s. 455-469).

MILKO, Pavel. Vyznání víry svatého Řehoře II. Kyperského. Parrésia: revue pro východní křesťanství = a journal of eastern Christian studies. Červený Kostelec: Pavel Mervart ve spolupráci s Orthodoxií a Ústavem východního křesťanství

Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 2018/XII-. Pro Oriente - Dědictví křesťanského Východu. ISSN 1802-8209. (s. 277-287).

VLACHOS, Hierotheos a Iōannīs S. RŌMANIDĪS, MAVROMICHALI, Effie, ed. Empirical dogmatics of the Orthodox Catholic Church: according to the spoken teaching of father John Romanides. Vol. 2. Levidia: Birth of the Theotokos Monastery, 2013. ISBN 978-960-7070-81-4. (s. 43-99).

5. Christologie 4. - 6. ekumenického sněmu

Studijní literatura:

ALEŠ, Pavel. Cirkevné dejiny. 2, Křesťanská cirkev v období všeobecných snemov. 2. doplněné vydání. Prešov: Pravoslávna bohoslovecká fakulta, 1995. Vysokoškolské učebné texty Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach. ISBN 80-7097-316-1. (s. 141-150).

MEYENDORFF, John. Christ in eastern Christian thought. Crestwood: St. Vladimir's Seminary Press, 1975. ISBN 978-0-88141-867-5. (s. 9-192).

PELIKAN, Jaroslav. The Christian tradition: a history of the development of doctrine. 1, The Emergence of the catholic tradition (100-600). Chicago: University of Chicago Press, [1971]. ISBN 0-226-65370-6. (s. 226-277).

6. Dogma a úkol dogmatiky

Studijní literatura:

VLACHOS, Hierotheos a John ROMANIDES, MAVROMICHALI, Effie, ed. Empirical dogmatics of the Orthodox Catholic Church: according to the spoken teaching of father John Romanides. Vol 1. Levidia: Birth of the Theotokos Monastery, 2013. ISBN 978-960-7070-75-3. (s. 96-141).

ZIZIOULAS, Jean, KNIGHT, Douglas H., ed. Lectures in Christian dogmatics. London: T & T Clark, 2008. ISBN 978-0-567-03314-7, (s. 1-8).

7. Eschatologie

Studijní literatura:

BELEJKANIČ, Imrich. Pravoslávne dogmatické bohoslovie. 2. díl. Prešov: Pravoslávna bohoslovecká fakulta, 1996. Vysokoškolské učebné texty. ISBN 80-7097-341-2. (s. 188-222).

MILKO, Pavel. Úvod do současné pravoslavné eschatologie. In: VOJTÍŠEK, Zdeněk. Apokalypsa, nebo transformace?: mileniální koncepce v minulosti i současnosti. Praha: Dingir. 2014. ISBN 978-80-86779-39-3. (s. 295-312).

VLACHOS, Hierotheos a Iōannīs S. RŌMANIDĪS, MAVROMICHALI, Effie,

ed. Empirical dogmatics of the Orthodox Catholic Church: according to the spoken teaching of father John Romanides. Vol. 2. Levadia: Birth of the Theotokos Monastery, 2013. ISBN 978-960-7070-81-4. (s. 415-440).

8. Eklesiologie

Studijní literatura:

BELEJKANIČ, Imrich. Pravoslávne dogmatické bohoslovie. 2. díl. Prešov: Pravoslávna bohoslovecká fakulta, 1996. Vysokoškolské učebné texty. ISBN 80-7097-341-2. (s. 169-187).

PRUŽINSKÝ, Štefa n. Život v Christu: Cirkev ako spoločenstvo viery, jednoty a bratrskéj lásky. Bratislava: Pravoslávna cirkev v Československu, 1987. (s. 81-196).

VLACHOS, Hierotheos a Iōannīs S. RŌMANIDĪS, MAVROMICHALI, Effie, ed. Empirical dogmatics of the Orthodox Catholic Church: according to the spoken teaching of father John Romanides. Vol. 2. Levadia: Birth of the Theotokos Monastery, 2013. ISBN 978-960-7070-81-4. (s. 225-375).

9. Stupně duchovního výstupu. Praxis a theória

Studijní literatura:

VLACHOS, Hierotheos. Pravoslavná spiritualita: stručné uvedení. Prešov: Prešovská univerzita, 2006. Patristická knižnica. ISBN 80-8068-465-0. (s. 40-69).

VOPATRNÝ, Gorazd. Hesychasmus jako tradiční křesťanská spiritualita: pohled na člověka a duchovní život z pravoslavné perspektivy. Brno: Luboš Marek, 2003. Pontes pragenses. ISBN 80-86263-41-X. (s. 27-46).

10. Teologie ikony

Studijní literatura:

OUSPENSKY, Leonide. Theology of the icon. Crestwood: St. Vladimir's Seminary Press, 1992. ISBN 0-88141-122-1.

SCHÖNBORN, Christoph. Ikona Krista. Teologické východiska. Bratislava: Vydavateľstvo Oto Németh, 2002. ISBN 80-88949-56-4.

V Praze dne 30. 9. 2024